

Posudek vedoucího diplomové práce studentky Venduly VADAŠOVÉ: Možnosti využití území národní kulturní památky Závist pro výuku přírodopisu s botanickým zaměřením
Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Petr Dostál, CSc.

Přímý kontakt s přírodninami v jejich životním prostředí patří jistě k nejučinnějším způsobům poznávání živé přírody a navíc je často spojen s bezprostředním citovým prožitkem žáků. Návštěva terénu však vyžaduje nejen dobrou znalost biologických objektů učitelem, ale limitujícím faktorem se stává mnohdy i časová dostupnost vhodného místa pro exkurzi, což je zvláště v případě městských škol většinou problematické. Autorka diplomové práce se zaměřila právě na možnost využití příměstské zeleně v okolí kulturní památky Závist pro poznávání rostlin a živočichů, ale neomezila se jen na aspekty biologické, nýbrž se věnuje i otázkám geologickým a kulturně historickým. Jako hlavní cíle si vytkla zpracování literárních údajů o sledovaném území, výběr vhodné lokality pro uskutečnění exkurze, komplexní přípravu žáků a učitele před exkurzí a částečné ověření zvolené trasy s menší skupinou žáků základní školy za využití pracovních listů. Práce má také přispět k doplnění mezery inventarizačních floristických průzkumů a k poznání do jaké míry odpovídá současná skladba cévnatých rostlin původnímu složení.

Předložený text diplomové práce má celkový rozsah 103 stran textu včetně grafických složek (nákresů, schémat, fotografií) a několika listů příloh. Elaborát je celkem logicky a přehledně členěn do kapitol, které svou strukturou a obsahem odpovídají stanoveným cílům, na solidní úrovni je i jeho stránka formální, odborná a didaktická. V prvním oddíle autorka charakterizuje sledovanou oblast z pohledu geografického, geologického, biologického i kulturně historického. Součástí je poměrně dokonalá a obsáhlá inventarizace rostlinných druhů s několika zajímavými a vzácnými nálezy. Následné dvě části jsou věnované didaktickému využití oblasti s konkrétním navržením trasy exkurze, vlastním (i když převzatým a upraveným) námětům pracovních listů pro ZŠ i SŠ a výsledkům ověření naučné stezky v pedagogické praxi. Práci uzavírají kapitoly Diskuse, Závěr a Shrnutí.

K celkové koncepci diplomového úkolu, k jeho formálnímu a obsahovému zpracování nemám žádných podstatných připomínek. Upozorňuji pouze na neopravené překlepy v textu (zvláště u latinských jmen – naznačil jsem opravy přímo do textu) a na některé nepřesnosti v nadpisech (např. kapitola 4.3 – Parkové stromy a keře... v seznamu demonstrovaných rostlin je i několik bylin). Je doklad o nálezu hvězdnatce zubatého a prhy chlumní? Byl by to dost unikátní nález.

Z dalších připomínek uvádím:

- v seznamu cévnatých rostlin se několikrát objevuje mech a lišejník
- zásadní připomínku mám k seznamu rostlin, který začíná na str. 14 – je sice obsáhlý, ale jsou zde nerozlišené druhy původní a druhy pěstované, popř. zplanělé. Tím je samozřejmě zpochybněn cíl zjištění do jaké míry odpovídá skladba rostlinstva původnímu stavu, i když se na to pokouší diplomantka aspoň částečně odpovědět v Diskusi. Stačilo by bývalo vypracovat dva seznamy (rostliny původní a introdukované – pěstované), popř. v seznamu tyto dvě skupiny rostlin graficky odlišit.

Závěrem mohu konstatovat, že se jedná celkově o diplomovou práci na dobré obsahově odborné i formální úrovni, v níž autorka rámcově splnila vytčené cíle. Prokázala schopnost stanovit si problém, zvolit vhodnou metodiku k jeho řešení, pracovat s odbornou literaturou i organizovat a vést náročnou formu výuky jakou je exkurze. I přes uvedené nedostatky předložený elaborát splňuje všechny požadavky kladené na diplomový úkol a proto doporučuji práci k obhajobě a hodnotím

- v e l m i d o b ř e -

V Praze dne 4. května 2007